

Är det sant att Åke Sandström sa att Harry Fredriksson är en rättshaverist?

Det var jag som på Svenska Jägareförbundets årsmöte i Flen ställde frågan "har Svenska Jägareförbundet medverkat i utplantering av vargar".

Orsaken till att jag ställde frågan var att jag läst att en person som heter Börje Månsson påstått följande. På ett älgjaktsmöte i Finnsång under 70-talet lyssnade Månsson till SJFs kretsordförande i Östergötland Segersten och jaktvårdskonsulenten Stjärnspetz som informerade om att jägmästaren Karl Henry Lundin medverkat i utplantering av fem vargar i Värmland. Två hanvargar och tre tikar. Jag fann detta minst sagt anmärkningsvärt men inte otroligt. Detta eftersom jag visste att de personer som var engagerade i ledningsgruppen för "Projekt Varg" (ett projekt som avsåg att plantera in vargar i Värmland, Dalarna och angränsande områden i Norge) var högt uppsatta i SJFs organisation. Förbundsordföranden för Svenska Jägareförbundet var J.O. Pettersson. Han hade tidigare varit rovdjursansvarig på Naturvårdsverket och deltagare i ledningsgruppen för Projekt Varg. Bertil Haglund var redaktör på tidningen Svensk Jakt. Han var tidigare professor och ordförande i ledningsgruppen.

Jag fick telefonnumret till Börje Månsson i Söderköping via eniro. Telefonnumret är 0121-25030. (Var och en som vill höra med egna öron vad Börje lyssnat till på älgjaktsmötet är välkommen att ringa och fråga honom). Jag ringde Månssons, Anny Månsson svarade. Det visade sig att såväl hon som deras son medverkat på älgjaktsmötet. Jag frågade om det verkligen var sant att Segersten och Stjärnspetz redogjort för att Karl Henry Lundin medverkat i utplantering av vargar för SJFs räkning. Anny bekräftade detta och la dessutom till att Karl Henry Lundin var med på mötet och medverkade som informator. Jag fann därför inge anledning att betvivla det Månssons sa.

Jag anser att var och en skall ha sin fulla rätt att få klarhet i vilka som medverkat i utplantering av vargarna och speciellt om man är medlem i den organisation som sysslat med utplantering. Jag ställde således frågan till Åke Sandström. "Har Svenska Jägareförbundet medverkat i utplantering av vargar". Det svar jag fick var ett högljutt nej och dessutom ett påstående att det var rättshaverister som uttryckte något sådant. Därutöver frågade Åke Sandström mig om det var Harry Fredriksson som påstått detta. Jag förklarade att det var Börje Månsson eftersom jag i det skedet inte visste vem Harry Fredriksson var.

Jag har senare förstått att även chefsjägmästare Jonny Rülcker ingick i SJFs förbundsstyrelse. Att han dessutom var ordförande i SJFs forskningskommitté, samt att han var innehavare av ett bedövningsgevär av den modell som används för att bedöva vargar så dessa kan flyttas. Grimsö forskningsstation var inte etablerad utan forskningen bedrevs till stora delar av Svenska Jägareförbundet. Jag har också förstått att Jonny Rülcker hade reviransvar för de skogar vandringsälgarna vintertid efter älgjakten invaderade och där betade ner de stora tallplanteringarna.

Jag har även sett tv-inslaget som dåvarande kommunalrådet Carl-Erik Nyström, nuvarande fullmäktiges ordförande i Falun framfört 2002. Han säger att det var 1984 som han var på Svenska Jägareförbundets gård i Öster Malma och fick berättat för sig att Svenska Jägareförbundet hade Polska vargar för utplantering.

Trerlig läsning,

Tack för en rätt helg

[Signature]

Koncept - Manus till videofilm – del 1.

Sammanfattning

VAR DET SÅ HÄR DET GICK TILL NÄR SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET BLEV AKTIVT DELAKTIGT I VARGUTPLANTERINGARNA?

Skogarna var kalhuggna hos Uddeholm-Billerud och hyggena återplanterades med tall. Allt lövsly besprutades med Hormoslyr och försvann. Älgarna tvingades livnära sig på tallplantor och tallungskog. Man hade vid inventering av älg funnit som mest 100 älgar vintertid på en yta av 1000 hektar. Älgarna skövlade stora arealer nyplanterad tallskog.

Edvin Nilsson var ansvarig chef för bolagets plantskola och ansvarig för återplanteringen av de kalhuggna skogarna. Han var dessutom ordförande i Svenska Jägareförbundets valberedning som hade till uppgift att ge förslag på representanter till Förbundsstyrelsen.

Zoologer och biologer har redan tidigare startat upp ett projekt för återinplantering av varg. De hade lyckats övertyga svenska och norska regeringarna om nödvändigheten av att åter ha vargar i frihet i Värmland, Dalarna och västra Västmanland samt angränsande områden i Norge. Vargar var det mest effektiva rovdjuret för att döda älgar och därigenom kapabla att få bort älgarna ur tallplanteringarna.

Edvin Nilsson ordnade så att kollegan, civiljägmästare Jonny Rülcker med reviransvar för de älgdrabbade skogarna, blev invald i Svenska Jägareförbundets förbundsstyrelse. Man startade en forskningskommitté för vilken Jonny Rülcker blev ordförande. Forskningskommitténs huvuduppgift var att återinplantera vargar för att få bort älgarna ur skogsplanteringarna. Detta för att planteringar framgent skulle kunna räddas.

Fram till 1988 är Svenska Jägareförbundet näst intill en statlig myndighet. Förbundsordföranden tillsattes av regeringen på samma sätt som generaldirektörer. Det statliga jaktkortet som alla jägare måste betala betalades då till Svenska Jägareförbundet. 1988 frigörs förbundet från staten så till vida att en valberedning fritt får välja även förbundsordförande. Edvin Nilsson som är ordförande i valberedningen ordnar så att J O Pettersson blir Jägareförbundets nye ordförande. J O Pettersson kom från Naturvårdsverket och hade där varit ansvarig för rovdjuren. Han har dessutom varit medlem i styrgruppen för "Projekt Varg" vars mål varit att återinplantera vargar i Sverige och Norge. J O Pettersson fick också med sig deltagaren i "Wolf Specialist Group", professor Bertil Haglund, som blev redaktör på tidningen Svensk Jakt. Därutöver anlätades Anders Bjärvall som skribent i Svensk Jakt samtidigt som han har sitt ordinarie arbete som ansvarig för rovdjuren på Naturvårdsverket. Tidigare hade Anders Bjärvall doktorerat på gräsänder vid Öster-Malma Jaktvårdsskola i Sörmland.

Svenska Jägareförbundet blev förutom sin statliga styrning därmed också ett redskap för Storskogsbruket!

Var detta "blåsningen" av jägarkåren i de vargberörda områdena, de berörda tamdjursägarna och alla boende i vargdrabbade områden? En kupp iscensatt av Storskogsbruket och som kunde genomföras tack vare plantskolans Edvin Nilssons ordförandeskap i Jägareförbundets valberedning?

Svenska och Norska regeringar, Svenska Naturskyddsföreningen, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Storskogsbruket i samverkan för återinförande av varg i Sverige.

Skogsbolag

”Miljonprogrammet” hade satts igång. Det skulle i vårt land byggas 1 miljon bostäder för att ge alla 40-talister någonstans att bo. 40-talister byggde villor. Villaförstäder växte fram. Detta ställde stora krav på skogsavverkningar, tillgång på virke var en förutsättning för byggnation. Stora skogsarealer avverkades i bland annat Värmland. Plantskolor växte fram i Uddeholm AB och i Billerud AB.

1969 kom den stora stormen över Värmland som svepte ner mycket stora arealer med mogen skog. Det blev bråttom med att forsla virket ur skogen och behovet av plantor ökade dramatiskt. Vid denna tidpunkt var det bäst betalt för furu varför tallplantor var dominerande.

Svenska Jägareförbundet

Under åren 1964 – 66 hade Svenska Jägareförbundet en riks jaktvårdskonsulent vid namn **J O Pettersson**.

J O Pettersson var alltså anställd av Jägareförbundet innan han kom till Naturvårdsverket.

Vid denna tid var en person vid namn Edvin Nilsson verksam i Uddeholmsbolaget med att utveckla teknik för att odla fram mängder av framför allt tallplantor. (Han experimenterade då också med contortaplantor.) Edvin var starkt engagerad i fackföreningsrörelsen inom skogsbruket. Han var samtidigt mycket engagerad i Jägareförbundet.

Naturvårdsverket

1967 bildades det ett nytt statligt verk, **Naturvårdsverket**.

Här anställdes då J O Pettersson som avdelningsdirektör med bland annat ansvar för rovdjuren.

Svenska Naturskyddsföreningen

Citat ur Nils Norléns bok ”Vargmannens Testamente, 2001”:

Det började i Oslo

Den 31 oktober 1967 hölls en stor naturvårdskonferens i Oslo, där temat var de stora rovdjurens framtid i Norden. Deltagarna var specialister inom natur- och viltvård i Sverige, Norge och Finland. På mötet antog man följande uttalande:

” De data som framlades visade att för vargens del är situationen så allvarlig att om det inte omedelbart blir ett bättre skydd kan den under loppet av några få år vara utrotad från Skandinavien. Även om en totalfredning genomförs i hela Norden är det dock inte säkert att arten kommer att överleva här.”

Biologer och zoologer med flera lobbade mot Svenska och Norska regeringen för återinförande av vargar. Se citat från Rapport från Projekt Varg:

” 10.2.4. NYA NATIONALPARKER FÖR SKYDD ÅT DE STORA ROVDJUREN

Nordiska Rådet tog 1968 upp frågan om att upprätta en eller flera vidsträckta nationalparker till skydd för de stora rovdjuren. Under den påföljande tiden förbättrades rovdjursskyddet och någon nationalpark utvidgades. 1973 förklarade Nordiska Rådet ärendet färdigbehandlat mot bakgrund av att strävandena i Sverige, Norge och Finland gått i rätt riktning. Möjligheterna att ha varg i ett begränsat område gemensamt för samtliga tre länder är små. Däremot kan möjligen två länder samsas om ett gemensamt område. Viktigt är att området är tillräckligt stort så att det kan hysa en livskraftig vargstam. Undviker man renskötselområdet kan ett liknande område endast ligga vid gränsen mellan Värmland, Dalarna och Norge. I första hand bör särskilda nationalparker för skydd åt vissa hotade arter inte komma i fråga. Strävandena bör i stället vara att låta arterna återta sin naturliga roll i marker där de tidigare funnits.”

Internationellt nätverk står bakom

Under 1973 (efter klartecken från Sveriges och Norges regeringar) bildades en grupp i Stockholm som heter *The Wolf Specialist Group* av den kanadensiske biologen dr Douglas Pimlott. Gruppen bestod av biologer, zoologer m fl knutna till universitet och naturförvaltningar. En av dem som var med från starten var den välkände dr L David Mech från USA, som blev ledare för gruppen 1978 och fortfarande är aktiv. Gruppen har ett tjugotal specialister från lika många länder. Denna specialistgrupp ingår tillsammans med en rad liknande grupper, totalt 101, i *Species Survival Commission (SSC)*. Denna kommission är i sin tur en av sex kommissioner, som utgör *IUCN. The international Union for Conservation of Nature and Natural Resources*. *IUCN* har anknytning till 65 regeringar och diverse statliga verk över hela världen och betraktar sig som den ledande internationella organisationen i sitt slag.

Vid mötet redogjordes för att sista utvägen för att rädda en djurarts existens i ett område är återinplantering. Här sades att denna situation råder i Skandinavien. Svensk representant på mötet var professor Bertil Haglund.

Naturvårdsverket

Året var 1973 när J O Pettersson lyckades knyta till sig Anders Bjärvall till Naturvårdsverket. Anders Bjärvall blev anställd med uppgift att arbeta med rovdjursfrågor. Detta hände alltså samma år som *The Wolf Specialist Group* bildades i Stockholm.

Svenska Naturskyddsföreningen

På 60-talet var en person vid namn **Anders Bjärvall** verksam i **Fältbiologerna**. Han hade studerat zoologi och botanik och doktorerat vid Jägareförbundets jaktvårdsskola Öster-Malma. I Fältbiologerna var Anders Bjärvall handledare för bland annat **Eric Isacson** (senare känd vargspårare) och **Erik Ziemen** (senare känd som uppfödare av varg för återutplantering i Sverige). Erik Ziemen var en tid verksam i Uddeholm och bodde då i Uddeholm.

1976 utgavs **”Projekt Varg”** av Svenska Naturskyddsföreningen. I en rapport av detta vargprojekt utpekades Värmland, Dalarna och västra Västmanland med norska gränstrakter som en idealisk plats att återskapa den skandinaviska vargstammen. Samma år inlämnade SNF en ansökan till den svenska statsmakten med begäran om pengar till att bygga en större inhägnad vid **Eskilsberget** i Fredriksberg. Hägnet planerades bli 1 gångar 1 mil i fyrkant och

skulle innehålla ca 100 älgar och 100 vargar. Älgarna förväntades reproducera sig själva i tillräcklig omfattning för att ge föda till vargarna.

Anmärkning.

Samma år var det valår i Sverige. Vi fick en borgerlig regering med Thorbjörn Fälldin som ny statsminister. Hur behandlades SNF:s begäran om pengar till detta "Projekt Varg"-hågn?

Skogsbolag och Svenska Jägareförbundet

"Vad skulle Svenska Jägareförbundet ha varit idag om inte Uddeholmsbolaget funnits?"

Denna fråga framfördes av en pensionerad skogsvaktare i norra Värmland.

Han berättade att Uddeholm ställt mark till förfogande för Svenska Jägareförbundet. SJF kunde genomföra representationsjakter och lägga stor del av sin verksamhet till norra Värmland där det var mycket gott om älg. Man kan härigenom misstänka att Svenska Jägareförbundet som motprestation "lyssnade" till skogsbolaget och kanske "gick Uddeholms ärenden"?

Under många valperioder fungerade Uddeholm AB:s Edvin Nilsson (plantskolan) som ordförande i Svenska Jägareförbundets valberedning. J O Pettersson blev vald som förbundsordförande på Nilssons förslag. Edvin Nilsson ordnade även så att Uddeholms skogsförvaltare, civiljägmästare Johnny Rülcker, blev invald i Svenska Jägareförbundets styrelse.

Anmärkning: Året var 1988 när J O Pettersson blev den förste demokratiskt valde ordföranden i Svenska Jägareförbundet. Det året hade rationaliseringar genomförts inom Naturvårdsverket. En av fyra befattningsnivåer rationaliserades bort. Bland de uppsagda fanns J O Pettersson.

Johnny Rülcker var styrelseledamot i 12 år och han var under 9 år ordförande i Svenska Jägareförbundets forskningskommitté. (Vilken eller vilka arbetsuppgifter hade denna forskningskommitté? Var finns protokollen och vad finns skrivet i protokollen?) Enligt Johnny Rülckers egen utsago var han också en av initiativtagarna till viltforskningen vid Grimsö forskningsstation.

Johnny Rülcker var skogsförvaltare vid Uddeholm AB, senare Stora, under åren 1962 – 87.

Nyplanteringarna måste skyddas.

Stora arealer med nyplanteringar av framför allt tall skövlades av älgar. Anledningen till detta var till stor del en felaktig bedömning av skogsbolag och Skogsstyrelse. Man lät ta bort allt sly mot bättre vetande (Hormoslyr!). Det fanns inget annat kvar att äta för älgen än tallplantor. "Det var ju för fanken vi själva som lärde älgen att äta tall" berättade en pensionerad skogsvaktare.

”Älgexplosionen” gjorde sitt intåg.

Under 1970-talet började antalet älgar öka dramatiskt med stora betesskador och många trafikolyckor som följd.

Människor som bodde i och levde av skogen i norra Värmland gjorde gällande att alla älgar som uppehöll sig i norra Klarälvdalen vintertid kommer från Dalafjällen. Människorna hade följt spåren till Värmland på hösten och från Värmland på våren.

I vanlig ordning så lyssnade inte myndigheter på folket.

Det måste forskas!

I aprilnumret av Svensk Jakt 1978 redovisades resultatet av flyginventeringar i Värmland.

I östra Värmland hade man funnit 37 älgar per tusen hektar skogsareal!

Det mesta man funnit på en provyta var 201 älgar. På 2000 hektar!

Mer än 100 älgar per tusen hektar!

I aprilnumret av Svensk Jakt 1986 kunde man läsa att ”Älgvandringarna har kartlagts:”

”Vintertid sker en koncentration av älgar till relativt små ytor i Klarälvdalen från Ekshärad och norrut. Vår och sommar vandrar en stor del av dessa älgar över gränsen till Dalarna där de sprider ut sig på en yta som är cirka 50 gånger större än den på vintern.”

För lokalbefolkningen var detta ett känt faktum redan utan forskning.

Skogsbolag och Svenska Jägareförbundet

Vargen – den perfekta lösningen!

Vid denna tid, från början av 1970-talet och framåt, diskuterades ganska allmänt ett återinförande av varg till våra skogar. Ingen skulle vara mer betjänt av detta än skogsbolagen. I Uddeholmsbolaget, med skogsförvaltare Johnny Rülcker och skogsplantansvarige Edvin Nilsson (båda med ena stöveln i Uddeholmsbolaget och med den andra stöveln i Svenska Jägareförbundet), diskuterades denna möjlighet.

1979 slås Uddeholm AB samman med Billerud AB.

Att denna sammanslagning gjordes möjlig kan till stor del sägas vara denne Edvin Nilssons förtjänst.

Från och med 1 januari 1985 kom sedan Billeruds att bli ett helägt dotterföretag till Stora.

Hur skulle man gå tillväga?

Olovlig utplantering av varg?

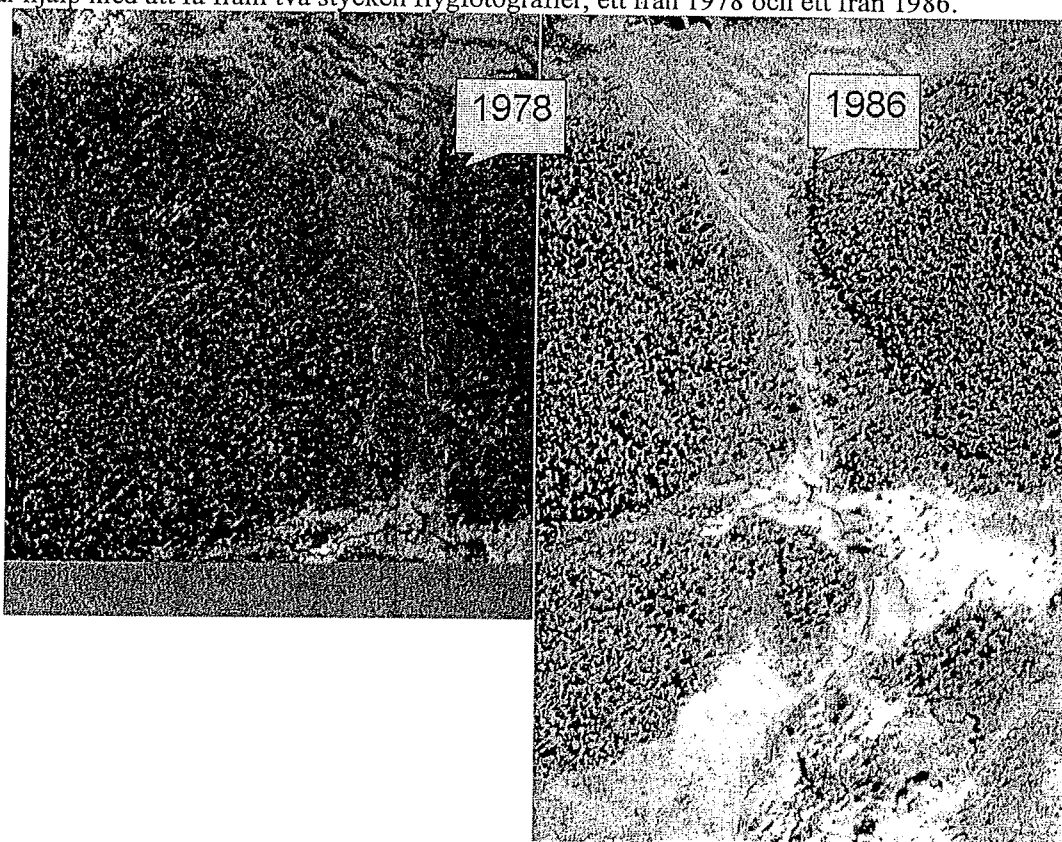
1976 gjorde Svenska Naturskyddsföreningen en framställning till staten med begäran om pengar till ett ”utplanteringshägn” i Fredriksberg. Vad som hände med denna framställning

är idag inte klarlagt. Sant är i alla fall att vi fick en borgerlig Regering hösten 1976 och att Thorbjörn Fälldin blev ny statsminister.

När vargar sedan började dyka upp i trakterna av Fredriksberg fanns dessa tidigare planer i minne hos några personer och efterforskningar sattes igång – kan man ha haft ett ”utplanteringshägn” i smyg någonstans?

I sökandet efter sådant hägn uppsöktes ett flertal personer och till sist kom svaret. En person som varit verksam i omedelbar närhet av civiljägmästare Johnny Rülcker berättade om en plats där det sagts skall ha funnits ett hägn. Denna plats var Aamäck i Hagfors kommun. Aamäck låg på mark som tillhörde Uddeholm AB och var beläget inom Johnny Rülckers geografiska verksamhetsområde. Markområdet var format som en kil, i folkmun ”sågtanden”, mellan Kyrkans mark i nordväst och Billerud AB:s mark i nordost.

Med den geografiska platsen utpekad kunde jag sedan åka till Lantmäteriet i Gävle och fick där hjälp med att få fram två stycken flygfotografier, ett från 1978 och ett från 1986.

Skogvaktaren som hade tillsynsansvaret för Aamäck berättade att det var slutavverkat i Aamäckområdet redan i början av 70-talet, det hade inte skett någonting där senare. Dessutom berättade han att den vägbom som fanns över vägen till Aamäck alltid var låst med dubbla hänglås.

I studie av dessa två flygfotografier framgår klart och tydligt att det skett någon form av aktivitet i området mellan åren 1978 och 1986. En ”väg” hade växt fram!

Aamäck - "En gammal räv går i fällan" - två gånger!

1:a gången...

I slutet av april 2004 hälsar jag på i bostaden hos Johnny och Barbro Rülcker. Med mig har jag wienerbröd och bakelser från Leksands konditori. Vi hade en mycket trevlig och angenäm pratstund. Jakt, hundar och skytte...

Johnny berättade att han förfogar över ett bedövningsgevär. (Kan vara bra att ha när man skall söva vargar i hägn så att de kan transporteras sovande till lämplig plats för återinförande till naturen.)

Vi skildes åt som de bästa vänner. Båda var med mig ända ut till min bil.

Någon vecka senare sänder jag med post en kopia av flygfotot från 1978 till Johnny. Några frågor bifogades också. Jag räknade med någon slags reaktion eftersom detta naturligtvis var avsikten. Reaktionen kom men inte på det förväntade sättet. Jag blev polisanmäld för "olaga hot" och "förtal". Detta var inget annat än ett uttryck för desperation ifrån Johnny Rülckers sida. Han gick även ut i NWT med två stora artiklar med några dagars mellanrum. Dessutom gick han ut i TV4:s lokalnyheter. Jag kan inte uppfatta hans ageranden på annat sätt än ett försök att tysta mig.

I NWT kunde man i första meningen läsa följande:

Jägmästare Johnny Rülcker har på inrådan av Svenska Jägareförbundets jurist polisanmält...

Johnny Rülcker vänder sig i första hand till Svenska Jägareförbundets jurist Håkan Weberyd (numera generalsekreterare) när han upplever att han utsätts för "förtal" och "olaga hot"? Först därefter tar han kontakt med polisen? Detta är för mig ett mycket märkligt tillvägagångssätt! Svenska Jägareförbundet borde rimligen inte ha med detta att göra!?

Det blev aldrig någon polisundersökning av naturliga skäl. Några hot eller beskyllningar har aldrig förekommit. Denna polisanmälan skulle aldrig ha kommit till min kännedom om inte Johnny Rülcker själv sänt mig ett brev och berättat.

Johnny Rülcker avslöjar sig själv!

Han anser det vara viktigare att kontakta Svenska Jägareförbundet än att kontakta polisen!?

Jag drar därför slutsatsen att nuvarande Stora Enso under Johnny Rülckers tid har haft ett samarbetsprojekt med Svenska Jägareförbundet på platsen.

Varför rekommenderade Jägareförbundets jurist Johnny Rülcker att göra polisanmälan?

2:a gången...

Två år senare finns miljökampan Björn Gillberg med i Värmlandsnyheterna i TV.

I en skrivelse lät jag då Johnny Rülcker få klart för sig att vi har kontakt med Björn Gillberg i Sunne i denna fråga.

Johnny fick det återigen hett under fötterna och avsånde därför ett brev till Björn Gillberg.

I brevet fortsätter Johnny Rülcker sitt svammel om beskyllningar! Han har aldrig blivit beskyldd av mig för någonting alls! Han skriver dessutom att *"till sist blev tonen från hans sida hotfull"* vilket jag ställer mig helt oförstående till eftersom vi inte på något sätt varit i kontakt med varandra sedan mitt besök i slutet av april år 2004. Jag kan inte förstå vad han syftar på. Hotades Johnny med fru av wienerbröden och bakelserna som jag bjöd på?

Det mest anmärkningsvärda i Johnnys brev till Björn Gillberg är emellertid raden där han skriver:

"Jag höll också Jägareförbundets rovdjursansvarige, Rolf Brittas informerad om situationen."

Jag drar därför slutsatsen att Johnny Rülcker och Rolf Brittas, som var ansvarig för rovdjuren på Svenska Jägareförbundet, har haft någon form av samarbete.

Här bekräftar alltså Johnny Rülcker att han också höll **Jägareförbundets rovdjursansvarige** informerad om att han fått ett flygfoto från 1978 med posten. Det räckte således inte med att kontakta Jägareförbundets jurist Håkan Weberyd?

Återigen visade Johnny Rülcker att han ansåg det viktigare med Svenska Jägareförbundet än med Polisen och att **flygfotot av någon anledning får Johnny Rülcker att agera i panik!**

Det som tidigare framstått som mycket märkligt har nu blivit tydligt och klart.

Frågan är:

Vad finns det för ett samband mellan flygfotona från Aamäck, Uddeholm/Billerud/Stora och Svenska Jägareförbundet?

Vad är anledningen till att den uppenbara sanningen inte tillåts komma fram?

Eftersom en närstående till Johnny Rülcker pekade ut platsen för ett hägn i samband med att vi pratade om hägn för varg utgår i varje fall jag ifrån att där har funnits vargar för utplantering!

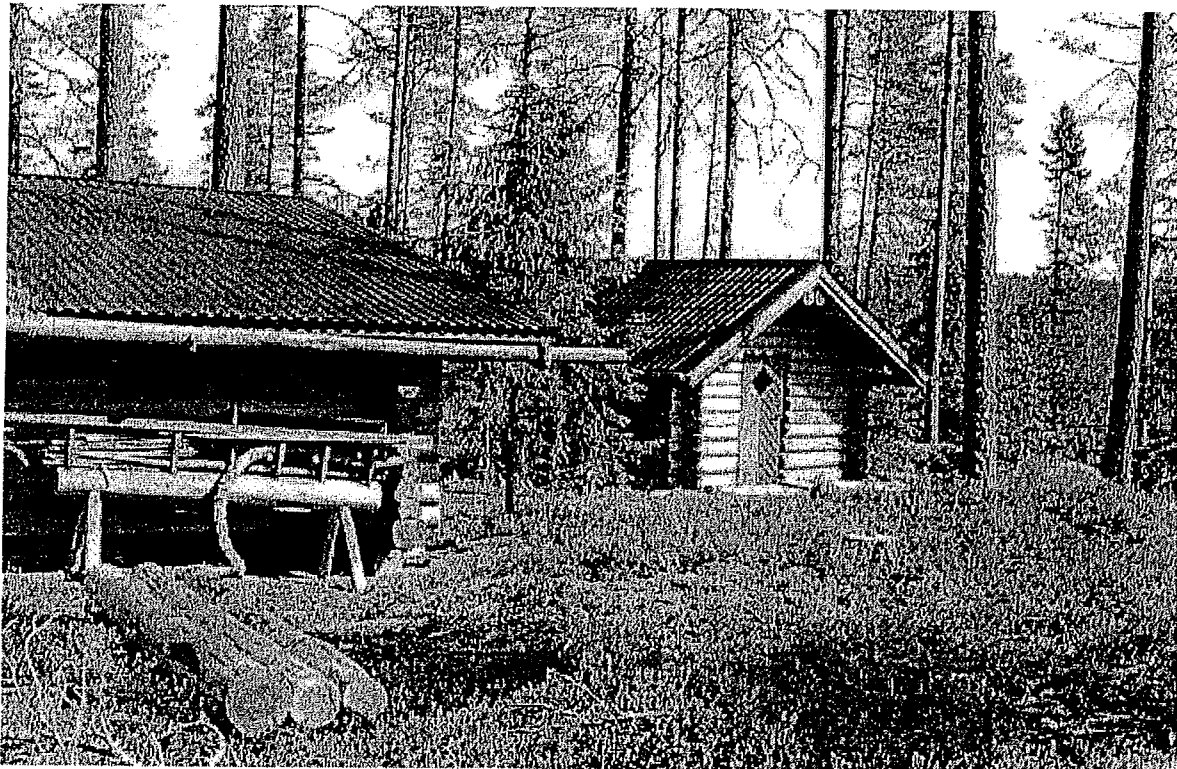
Johnny Rülcker skriver vidare om flygfotot att *"vad flygfotot visar är rester av gamla körstråk i terrängen"*. Detta påstående är felaktigt! En kvinna i Leksand som arbetar med att framställa kartor för orienteringsklubbar med utgångspunkt ifrån flygfotografier berättade följande:

"Den väg som framkommit på kartan är inte någon gammal forväg utan en "åtlingsväg". Sådana vägar kan man ibland se när t.ex. ornitologer åtlar för rovfåglar. På flygfotografierna

finns mycket riktigt också gamla forvägar men de ser annorlunda ut. Det är då två smala och parallella spår som syns.”

Det hör ju till saken att Johnny Rülcker hade avtalat med Polisen så att han fick tillgodogöra sig alla älgar och rådjur som föll offer för trafiken inom Hagfors Polisdistrikt (det skedde vid den tiden en viltolycka i stort sett varje dag i detta Polisdistrikt). Åtskilliga kadaver fraktades upp till Aamäck för att där användas till att ”mata örnar”. Eftersom Johnny Rülcker gjorde polisanmälan tror i varje fall jag att dessa ”örnar” saknade vingar och gick på fyra ben samt ylade ibland nattetid.

Det fanns också andra märkliga fåglar i Aamäck. Under en följd av år vistades varje höst en man med anställning i Uddeholmsbolaget i Aamäck, en skåning som vid tiden arbetade på bruket i Munkfors. I folkmun var han där för att studera ugglors häckning. Det var märkligt med dessa häckningsstudier på hösten eftersom ugglorna normalt sett häckar på våren. Denne ”Uggleman” bodde till en början i en husvagn på en vändplan på kyrkans mark. Därifrån var det lätt att ta sig till platsen för den äldsta bosättningen i Aamäck varifrån man hade total överblick över hela området! Husvagnen ersattes senare med en skogshuggarbarack. Ovarsam hantering av eld gjorde att baracken brann ner och totalförstördes. Ett hus med förråd uppfördes sedan av ”Ugglemannen” på skogsbolagets mark. Nu hade han blivit konstnär och skulle måla tavlor?

”Svartbygge” i Aamäck?

I vilket fall som helst utbildade sig ”Ugglemannen” till Skogsmästare vid tiden för ”ugglestudierna” och ”tavelmåleriet”. Han var färdigutbildad Skogsmästare 1985 vid 42 års ålder. Han flyttade några år senare till Norrland där han anställdes av Skogsvårdsstyrelsen i Sorsele.

Skogsstyrelsen fick år 1984 tillstånd av Jordbruksverket att importera ett ospecificerat antal vargar för försäljning. Finns det ett samband mellan "Ugglemannen", Uddeholm/Billerud/Stora, Aamäck, "Ugglemannens" anställning i Skogsvårdsstyrelsen och Skogsstyrelsens importtillstånd av varg?

Naturvårdsverket, Svenska Jägareförbundet

Medaljen visade sig också ha en baksida

Det är naturligtvis så att problem började uppstå för lokalbefolkningen när vargen gjorde sitt intåg. Till en början dräptes får. Anders Bjärvall och Eric Isacson åkte runt bland de drabbade. Britt-Marie Nordqvist, Värmlands Jägareförbund var oftast med vid dessa besök och kom då i sällskap med Anders Bjärvall. I efterhand har nu framförts frågor från personer som blev besökta. Vilken roll iklädde sig Britt-Marie Nordqvist när hon slog följe med Anders Bjärvall?

- Var hon med som representant för Värmlands Jägareförbund?
- Var hon med som representant för Jägareförbundets Forskningskommitté?
- Var hon med som representant för storskogbruket?

Detta får vara avslutning av **del 1**

av manuset till videofilm om hur det kan ha gått till när vargen återkom till de svenska skogarna.

Harry Fredriksson
Leksand

För korrekturläsning och kommentarer!

Kommentar från Anders Bjärvall:

Del 1 av "Vargmysteriet"

I sammanfattningen står det under det som hände 1988 att jag "anlitades som skribent i Svensk Jakt". Det är rent nonsens. Kontakten med Svensk Jakt inleddes 1974 strax efter att jag hade börjat arbeta på Naturvårdsverket. Jag råkade då träffa dåvarande chefredaktören och passade på att fråga honom om tidskriften i framtiden skulle ha intresse av artiklar om stora rovdjur. För mig kändes det viktigt att försöka nå jägarkåren med information om vår verksamhet. Det ledde till att jag tillsammans med en rad olika medförfattare under åren 1974-1988 skrev sammanlagt 18 artiklar i tidskriften. Efter detta år skrev jag av eget intresse bara en enda artikel till. Den kom 1989 och ledde till en brytning mellan mig och Svensk Jakt. Detaljerna om detta går också att läsa om i min bok .

Koncept - Manus till videofilm - del 2.

Inledning

BEVIS SOM FÖRSVANN - BEVIS SOM FINNS KVAR?

Redaktör för Svensk Jakt var professor Bertil Haglund som också var deltagare i "Wolf Specialist Group". 1974 tilldelades Bertil Haglund priset "Guldkvisten" av Föreningen Skogen. Under 1980-talet var Naturvårdsverkets Anders Bjärvall anlitad som skribent i Svenska Jägareförbundets tidning Svensk Jakt.

Svensk Jakt knöt till sig ytterligare vargintressenter (saxat ur Svensk Jakt, Januari 1980:)

Veterinären har ordet - nytt inslag i Svensk Jakt

tuella problem inom området viltsjukdomar.

Tre veterinärer - tre specialiteter. Varje månad möter du någon av dem under vinjetten Veterinären har ordet.

Bengt-Ole Røken

Nu öppnar vi en ny avdelning i Svensk Jakt. Tre veterinärer, var och en med sin specialitet, ger varje månad sin syn på någon aktuell fråga inom sitt gebit.

Bengt-Ole Røken, veterinär vid Kolmårdens djurpark och välkänd för Svensk Jakts läsare som fader till bl a Älgklockan och den »utisågade» älgen i nr 978, tar upp frågor med anknytning till djurens anatomi, fysiologi och allmänna biologi. Det kan t ex gälla hur en vilthart påverkas av en viss jaktform, som grytjakt eller drevjakt.

Claes Rülcker, som i vardagslag delar sin tid mellan sitt bota hästar på Solvalla och hundar på sin privatpraktik, skall delge oss tips, erfarenheter och åsikter om just jakthundarna.

Torsten Mörner, stultigen, tjänstgör hos Karl Borg på SVA och kommer i första hand att ta upp ak-

Claes Rülcker

Torsten Mörner

Bengt-Ole Røken var redan 1980 veterinär vid Kolmårdens Djurpark. Han utfärdade nedanstående intyg 2006-06-14:

Kolmården

Kolmårdens Djurpark AB, 618 92 Kolmården

Postgiro 58 60 85-9 Bankgiro 408-3328 Org.nr: 558260-3489

Veterinär Bengt O Røken, Tel o FAX: 011-24 90 56, Mobil: 0705-37 05 77, e-mail: bengt.roken@kolmarden.com

INTYG

På begäran av Arne Karlsson, JRF, nedskriver jag detta intyg rörande djurparker och vargar.

Under år 1977 uppträdde vargar i Norrbotten, vilka av renägare påstods vara utplanterade. Under åren 1978 t o m 1986 utförde jag, tillsammans med Hans-Ove Larsson, Skansen, årligen immobiliseringar av svenska djurparksvargar. Anledningen var Svenska Naturskyddsföreningens (SNF) önskemål att djurparkernas vargar skulle vara id-märkta, samt djurparkernas behov av att selektera ut överskottsvargar och att upprätthålla avelsgruppemas vaccinationskydd.

SNF stod för mina och Hans-Ove Larssons arvodesersättning, medan respektive djurpark fakturerades rese- och preparatkostnader.

Under dessa 9 år immobiliserade jag samtliga svenska djurparksvargar i Skånes Djurpark, Boråssparken, Kolmårdens Djurpark, Skansen, Frösö Djurpark och Lycksele Djurpark, totalt 110 individer vid 186 tillfällen. Exakt hur många som avlivades eller flyttades till andra djurparker vid dessa tillfällen kan utan tillgång till immobiliseringsjournalerna uppskattas till 40-50 resp 5-10.

Samtliga djurparkeres avelshonor har immobiliserats, vanligtvis vid upprepade tillfällen.

Vargar som flyttades eller sparades

- id-märktes (tatueringnummer i tandköttet över vänster hörntand och i vänster öra med hjälp av tatueringsspenna och tatueringstusch),
- blodprovades,
- vägdas,
- ögonundersöktes (från 1980) samt
- vaccinerades mot valpsjuka och HCC.

Blodproven centrifugerades och serum djupfrysades på Kolmårdens Djurpark. Immobiliseringsjournalerna finns sparade i Kolmårdens "gamla immobiliseringspärm".

I samband med SLU:s genetikundersökning (Hans Ellegren, 1998) av djurparksvargar och vilda vargar, undersöktes mina sparade serum med hjälp av ny genetik teknik, PCR, varvid mitokondria-DNA kunde isoleras från kvarvarande vita blodkroppars cellkärna. Hans Ellegren kunde med hjälp av detta material fastslå att förolyckade och skjutna Värmlandsvargar (1983-1997) ej var födda undan de avelstikar som funnits i svenska djurparker.

I arbetet som heltidsarbetande djurparksveterinär och med stor erfarenhet av varghållning i svenska djurparker kan jag intyga

- att svenska djurparker ej deltagit i någon form av utsläpp av djurparksfödda vargar, ej heller kontaktats av enskilda eller organisationer om att delta i någon form av frisättning,
- att de "djurparksvargar" som sköts eller förolyckades under dessa år aldrig hade någon tatuering samt
- att syftet med hållande av vargar i djurparker varit och är att visa socialt och djurskyddsmässigt välanpassade och fysiskt sunda vargar i godkända anläggningar.

De skrönor och felaktiga beskyllningar som förekommit under åren om djurparkernas inblandning i illegal utsättning har av mig och djurparkskollegor uppfattats som direkt kränkande, främst beroende på att ingen tillfrågat oss om de faktiska förhållandena.

Kolmården 2006-06-14

Bengt Ole Røken
chefveterinär

Anmärkning:

Av Bengt Ole Røkens intyg framgår att djurparksvargar id-märkts med tatueringar i munnen!

Vad är sanning och vad är lögn?

Jag har läst några kommentarer från riksdagsledamöter att Åke Sandström är en ärlig person och om han säger att han inte sagt att Harry Fredriksson är en rättshaverist så är det sant. Man har stort förtroende för Åke Sandström.

Den personliga slutsats jag drar av detta är. Om en person med stort förtroende ljugar så är lögnen sanning. Som en konsekvens av detta så får jag väl lov att dra slutsatsen att om myndighetspersoner inom Naturvårdsverket och Svenska Jägareförbundet med stort förtroende ljugar så är lögnen att vargarna kommit hit på egna ben sann.

Sixten Johansson Jäders Hässelby 1, 635 05 Eskilstuna